Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 23.5.2024 klo 9.30—12.00 ja 12.30—14.05

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
jäsen Li Andersson vas (4 osittain)
jäsen Kim Berg sd (1, 2, 3, 5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkka Kemppi kesk (4 osittain)
jäsen Terhi Koulumies kok (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Henrik Wickström r (1, 2, 3, 5, 7) (4 osittain)
jäsen Ville Väyrynen kok
varajäsen Pekka Aittakumpu kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Noora Fagerström kok (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Mari Kaunistola kok (5, 6, 7) (4 osittain)
varajäsen Milla Lahdenperä kok
varajäsen Laura Meriluoto vas (1, 2, 3, 5, 6, 7) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 16 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Vanhusasiavaltuutetun kertomus eduskunnalle 2024

Kertomus K 3/2024 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 8/2024 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 8/2024 vp on saapunut valiokuntaan.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 2/2024 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hyvinvointialueesta annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Valiokunta jatkoi asian yksityiskohtaista käsittelyä.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraavat äänestykset ja tehtiin seuraavat muutokset lausuntoluonnokseen:

Lisättiin kappaleen 15 loppuun seuraava virke: "*Ministeriöt ovat edelleen vastineessaan (29.4.2024) todenneet, että lopulliset ehdotukset pykäläkohtaisista muotoiluista voidaan esittää mietintövaliokuntana toimivalle hallintovaliokunnalle annettavassa vastineessa sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysvaliokunta on antanut lausuntonsa.*"

Korvattiin kappaleen 16 viides ja kuudes virke virkkeellä: "*Hallintoon ja talouteen kuuluu myös sosiaali- ja terveysministeriön lainsäädäntövaltaan ja yleisen ohjauksen toimivaltaan kuuluvia toimintoja." ja lisättiin kappaleen loppuun virke: "Valiokunta esittää, että hallintovaliokunnan tulee kiinnittää tähän huomiota huomioiden hyvinvointialueiden itsehallinnon aseman merkitys ohjauksen muodostumisessa.*"

Ed. Väyrynen ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että kappale 19 poistetaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—8.

”*(19) Säännös kuuluisi seuraavasti:*

Valtiovarainministeriö seuraa yleisesti hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta, sovittaa yhteen valtioneuvostossa tehtävää hyvinvointialueiden ohjausta sekä huolehtii, että hyvinvointialueiden itsehallinto otetaan huomioon hyvinvointialueita koskevan lainsäädännön valmistelussa. Mikäli laissa ei ole toisin säädetty, valtiovarainministeriö vastaa hyvinvointialueiden talouden ja toiminnan yleisestä ohjauksesta.

(2 momentti tarpeeton tai joka tapauksessa sen merkitys informatiivinen suhteessa 1 momenttiin)”

Muutettiin kappaleen 20 ensimmäisestä virkkeestä sana "*säännös*" sanaksi "*sääntelytapa*".

Kokous keskeytettiin klo 12.00 ja sitä jatkettiin klo 12.30.

Ed. Väyrynen ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että kappale 20 poistetaan. Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—7.

”*(20) Valiokunta korostaa, että vaikka edellä valiokunnan ehdottama säännös poistaisi lain tasolla toimivallan päällekkäisyyden, se ei käytännössä poista sitä epäselvyyttä, joka ohjaustoimivallan osalta käytännössä näyttäisi vallitsevan suhteessa valtiovarainministeriön ohjaustoimivaltaan, kun valtiovarainministeriö on jo hoitanut edellä mainittuja tehtäviä ilman, että asiasta on nimenomaisesti säädetty laissa (HE s. 8). Viitaten edellä todettuihin hyvinvointialueiden lakisääteisiin tehtäviin (sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimi) ja hyvin kapeaan yleiseen toimialaan, valiokunta toteaa lisäksi, ettei sen asiantuntijakuulemisissa ole tuotu esiin, mitä hyvinvointialueiden toimintaa valtiovarainministeriön ohjaus voisi koskea, jos niiden toiminnasta poissuljetaan muiden ministeriöiden toimialaan kuuluvat tehtävät.”*

Ed. Väyrynen ed. Reijosen kannattamana ehdotti, että kappaleen 21 ensimmäisestä virkkeestä muutetaan sana "*olisi*" sanoiksi "*voisi olla*". Ehdotus hyväksyttiin äänin 9—7.

Muutettiin kappaleesta 22 sanat "*pitää välttämättömänä*" sanaksi "*edellyttää*" ja sana "*muuttaa*" sanoiksi "t*äsmentää 1. lakiehdotuksen 11 §:n 1 momentin*…".

5. Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025-2028

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2024 vp

Asiantuntijalausunto VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 Suomen Apteekkariliitto ry Asiantuntijalausunto A 5
Asiantuntijalausunnon liite VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 Suomen Apteekkariliitto ry Asiantuntijalausunto B 5
Asiantuntijalausunto VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 vanhusasiavaltuutettu Päivi Topo, Vanhusasiavaltuutetun toimisto Asiantuntijalausunto C 5
Asiantuntijalausunto VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 professori Teppo Kröger, Jyväskylän yliopisto Asiantuntijalausunto D 5
Asiantuntijalausunto VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 Nuorten Lääkärien Yhdistys ry Asiantuntijalausunto E 5
Asiantuntijalausunto VNS 2/2024 vp StV 15.05.2024 professori (emerita) Marja Jylhä, Tampereen yliopisto Asiantuntijalausunto F 5

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- Suomen Apteekkariliitto ry, liite
- vanhusasiavaltuutettu Päivi Topo, Vanhusasiavaltuutetun toimisto, liite
- professori Teppo Kröger, Jyväskylän yliopisto, liite
- Nuorten Lääkärien Yhdistys ry, liite
- professori (emerita) Marja Jylhä, Tampereen yliopisto, liite

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 24.5.2024 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen